

**Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт
Філалагічны факультэт
Кафедра сучаснай беларускай мовы**

**Анатацыя да дыпломнай работы
Лук'янскай Крысціны Віктараўны**

**“Вобразнае азначэнне як сродак характарыстыкі асобы
(на матэрыяле рамана І. Мележа “Людзі на балоце”)”**

Навуковы кіраўнік Чахоўская Таццяна Леанідаўна

2016

РЭФЕРАТ

Аб'ём дыпломнай работы – 50 старонак. Пры напісанні дыпломнай работы было выкарыстана 39 крыніц.

Ключавыя словы: ЭПІТЭТЫ, ТРОП, ВОБРАЗНАСЦЬ, ПАЭТЫЧНАЯ ЛЕКСІКА, МАСТАЦКАЕ АЗНАЧЭННЕ, МАСТАЦКІ ТЭКСТ, АГУЛЬНАМОЎНЫЯ, НАРОДНА-ПАЭТЫЧНЫЯ, ІНДЫВІДУАЛЬНА-АЎТАРСКІЯ.

Мэта дыпломнай работы -- выяўленне вобразна-эстэтычнага патэнцыялу эпітэтаў як моўных сродкаў у рамане Івана Мележа “Людзі на балоце”.

Задачы заключаюцца ў тым, каб:

1) прааналізаваць публікацыі айчынных і замежных лінгвістаў, якія ў сваіх працах асэнсоўваюць эпітэты як канструктыўныя кампаненты тэксту;

2) зрабіць аб'ектыўную выбарку эпітэтаў, якія характарызуюць асоб жаночага і мужчынскага полу;

3) класіфікаваць эпітэты, зафіксаваныя ў рамане Івана Мележа “Людзі на балоце” па іх часцінамоўнай прыналежнасці, ступені замацаванасці ў мове, па структуры, семантычнай злітнасці з паяснёным словам;

4) ахарактарызаваць эпітэты як самастойныя сродкі стварэння мастацкай выразнасці і вобразнасці.

Аб'ект даследавання: марфалагічныя, структурныя і семантычныя асаблівасці эпітэтаў, эксцэпаваных з праявічнага тэксту рамана Івана Мележа “Людзі на балоце”.

Прадмет даследавання: раман І. Мележа “Людзі на балоце”.

Метады даследавання: метады назірання, пры дапамозе якога быў выбраны матэрыял для лінгвістычнага аналізу; апісальны метады з выкарыстаннем прыёмаў інтэрпрэтацыі; метады кантэкстуальнага аналізу; статыстычны метады.

Навуковая значнасць работы заключаецца ў тым, што дыпломная праца з'яўляецца даследаваннем, у якім комплексна прааналізаваны эпітэты.

Практычная значнасць атрыманых вынікаў: матэрыял можа быць выкарыстаны пры вывучэнні беларускай мовы ў школе і ВНУ, пры распрацоўцы лекцый, спецкурсаў, спецсемінараў па спецыяльнай лексіцы, для складання новых слоўнікаў у лексікаграфіі.

Галіна прымянення: мовазнаўства, лексікалогія, стылістыка, лінгвістыка тэксту.

Рэкамендацыі па выкарыстанні вынікаў даследавання: вынікі дыпломнай работы могуць мець значэнне для далейшага даследавання вобразнай сістэмы мастацкага тэксту, а таксама ў распрацоўцы ўрокаў для навучэнцаў агульнаадукацыйнай школы ці курсаў лекцый для студэнтаў.

Пацвярджэннем дакладнасці матэрыялаў і вынікаў дыпломнай работы выступаюць прадстаўленыя спасылкі на выкарыстаныя крыніцы.

Дыпломная работа выканана самастойна і без суаўтараў.

РЕФЕРАТ

Объём дипломной работы – 50 страниц. При написании дипломной работы было использовано 39 источников.

Ключевые слова: ЭПИТЕТ, ТРОП, ОБРАЗНОСТЬ, ПОЭТИЧЕСКАЯ ЛЕКСИКА, ХУДОЖЕСТВЕННОЕ ОПРЕДЕЛЕНИЕ, ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ТЕКСТ, ОБЩЕЯЗЫКОВЫЕ, НАРОДНО-ПОЭТИЧЕСКИЕ, ИНДИВИДУАЛЬНО-АВТОРСКИЕ.

Цель дипломной работы -- выявление образно-эстетического потенциала эпитетов как языковых средств в романе Ивана Мележа “Люди на болоте”.

Задачи заключаются в том, чтобы:

- 1) проанализировать публикации отечественных и зарубежных лингвистов, которые в своих работах осмысливают эпитеты как конструктивные компоненты текста;
- 2) сделать объективную выборку эпитетов, характеризующих лиц женского и мужского пола;
- 3) классифицировать эпитеты, зафиксированные в романе Ивана Мележа “Люди на болоте” по их частеречной принадлежности, степени закрепления в языке, по структуре, семантической слитности со словом, которое поясняет;
- 4) охарактеризовать эпитеты как самостоятельные средства создания художественной выразительности и образности.

Объект исследования: морфологические, структурные и семантические особенности эпитетов, эксцерпированных из прозаического текста романа Ивана Мележа “Люди на болоте”.

Предмет исследования: роман И. Мележа “Люди на болоте”.

Методы исследования: метод наблюдения, при помощи которого был выбран материал для лингвистического анализа; описательный метод с использованием приемов интерпретации; метод контекстуального анализа; статистический метод.

Научная значимость работы заключается в том, что дипломная работа является исследованием, в котором комплексно проанализированы эпитеты.

Практическая значимость полученных результатов: материал может быть использован при изучении русского языка в школе и ВУЗе, при разработке лекций, спецкурсов, спецсеминаров по специальной лексике, для составления новых словарей в лексикографии.

Область применения: языкознание, лексикология, стилистика, лингвистика текста.

Рекомендации по использованию результатов исследования: результаты дипломной работы могут иметь значение для дальнейшего исследования образной системы художественного текста, а также в разработке уроков для учащихся общеобразовательной школы или курсов лекций для студентов.

Подтверждением достоверности материалов и результатов дипломной работы выступают представленные ссылки на использованные источники.

Дипломная работа выполнена самостоятельно и без соавторов.

SUMMARY

The volume of the thesis – 50 pages. While working on the thesis 39 sources were used.

The key words: EPITHET, TROPE, IMAGERY, IPOET LEXICS, LITERARY ADJECTIVE, LITERARY TEXT; COMMON, FOLK-POET, INDIVIDUAL-AUTHOR.

The aim of the work – the description of common, individual-author, folk-poet epithets in the novel “Swamp people” by Ivan Melezh.

The aim is :

1) to analyze the publications of local and foreign linguists, who interpret epithets as constructive components of the text;

2) to make an objective selection of the epithets that characterize individuals, male and female;

3) to classify epithets from the novel by Ivan Melezh "Swamp people" by belonging to the parts of speech, degree of consolidation in the language, structure, semantic unity with the word, which it defines;

4) to characterize epithets as independent means of creating literary expressiveness and imagery.

The object of the research: morphological, structural, semantic peculiarities of epithets, taken from the prosaic novel by Ivan Melezh “Swamp people”.

The subject of the research: novel "Swamp people " by Ivan Melezh.

Methods of the research: observation, with the help of which was chosen the material for linguistic analyses; descriptive method with the help of interpretation techniques; method of contextual analyses; statistic method.

The scientific significance of the obtained results is in the fact, that the thesis is a research, in which epithets are analyzed in a complex.

Practical significance of the obtained results: the material can be used while studying Russian language at school and at the university, while working on the lectures, special courses, special seminars on the topic of special lexics, for compiling new lexicography dictionaries.

The area of usage: linguistics, lexicology, stylistics, text linguistics. Recommendations on the usage of results.

The results of the thesis can be used for the further research of imagery system of a literary text, and also while making up lessons for school pupils or series of lectures for students.

Validation of materials and thesis results is proved by the links to the sources used. The research is made independently without co-authors .